

Algemeen kader Kennisplatform EMV 2020-2023

Positionering Kennisplatform EMV

Het Kennisplatform Elektromagnetische velden en Gezondheid (Kennisplatform EMV) is een samenwerkingsverband van RIVM, TNO, DNV-GL, Agentschap Telecom, GGD GHOR Nederland en ZonMw (beoogde deelnemers in het Kennisplatform EMV vanaf januari 2020). Het Kennisplatform EMV bundelt de wetenschappelijke kennis op het gebied van elektromagnetische velden die bij de deelnemers aanwezig is, duidt deze wetenschappelijke kennis en maakt deze beschikbaar voor de maatschappij. Het werkt samen met de Gezondheidsraad. In Klankbordgroep EMV en denkgroepen (onderverdeling naar thema's gerelateerd aan themapijlers) kan met vertegenwoordigers van overheid, werkgevers en werknemers, onderzoekers en maatschappij worden gesproken over ontwikkelingen, vragen, en activiteiten van het Kennisplatform EMV.

Het Kennisplatform EMV duidt wetenschappelijke kennis over elektromagnetische velden binnen het frequentiegebied van 0 Hz tot en met 300 GHz. Deze kennis kan in relatie staan tot gezondheid, ruimtelijke ordeningsvraagstukken, techniek en andere sociale en maatschappelijke effecten bij het gebruik van apparaten die EMV opwekken. Hierbij is aandacht voor keuzemogelijkheden voor overheden, burgers (die apparaten aanschaffen of in de buurt van bronnen wonen), werkgevers en werknemers, onderwijs en onderzoek.

Het Kennisplatform geeft antwoorden op maatschappelijke vragen over EMV en gezondheid op een wijze die begrijpelijk is voor burgers en professionals. Alle vragen en antwoorden en andere berichten worden gepubliceerd op de website www.kennisplatform.nl en is daarmee voor iedereen beschikbaar. Burgers en professionals kunnen hier zelf informatie ophalen maar ook deskundige en aanvullende inhoudelijke uitleg vragen. De Kennisplatforminformatie wordt actief gebruikt en gecommuniceerd door de deelnemers in het Kennisplatform die communiceren over dit onderwerp, maar ook door overheidsbestuurders en ambtenaren (gemeenten, provincies, rijk), artsen, hulpverleners en mensen die anderszins met vragen vanuit de maatschappij te maken krijgen. Professionals kunnen de eenvoudig geformuleerde en toegankelijke informatie direct gebruiken om EMV-gerelateerde vragen van burgers/consumenten te beantwoorden in aanvulling op de situatie-specifieke vragen.

Taken Kennisplatform EMV

Het Kennisplatform EMV heeft als *kerntaken*:

- a. Het duiden van de wetenschap: het voorzien in wetenschappelijk gefundeerde informatie op het gebied van EMV en gezondheid. Uitgangspunt hierbij is dat de informatie voor professionals en burgers bruikbaar is voor een standpuntbepaling ten aanzien van EMV. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van reflectie vanuit een jaarlijks te organiseren bijeenkomst van de Klankbordgroep Elektromagnetische Velden.
- b. Het proactief en reactief adresseren van actuele maatschappelijke vragen over elektromagnetische velden, zodanig dat de maatschappij in brede zin waaronder burgers, pers, professionals van overheden en bedrijfsleven, daarvan kennis kan nemen en gebruik kan maken. Waar mogelijk, wordt tevens proactief het handelingsperspectief in beeld gebracht. Het Kennisplatform EMV fungeert niet als eerstelijns hulpverlenende instantie. Het Kennisplatform werkt nauw samen met andere loketten waar vragen over EMV kunnen worden gesteld, met name met GGD-en en Antennebureau. Vragen worden hierbij zoveel mogelijk naar het juiste loket geleid.

Additionele taken kunnen zijn:

- c. Het organiseren en faciliteren van interactie tussen relevante stakeholders. Deze interactie vindt plaats in algemene zin met de vertegenwoordigers van de Klankbordgroep EMV (zie kerntaak a), en meer specifiek voor bepaalde deelonderwerpen in ad-hoc denkgroepen (gevormd uit vertegenwoordigers van de Kennisplatformdeelnemers en van de stakeholders, eventueel aangevuld met andere deskundigen). Hieruit kunnen voorstellen voor acties volgen, die aan het Bestuur van het Kennisplatform EMV worden voorgelegd.

Het Kennisplatform EMV vervult deze taken op objectieve wijze, onafhankelijk van belangen van bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en vigerend overheidsbeleid. Het Kennisplatform EMV en alle deelnemende organisaties gebruiken hun netwerk en middelen om de berichten en overige informatie van het Kennisplatform EMV publiek te maken om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken.

Het Kennisplatform EMV streeft ernaar om informatie te leveren die past binnen de actuele maatschappelijke informatiebehoefte, de wetenschappelijke ontwikkelingen en de nationale context. De informatie wordt op voor een breed publiek begrijpelijk niveau opgesteld en gepubliceerd op de website. Hieronder vallen eerste indrukken (over een recente publicatie of een deelonderwerp), korte nieuwsberichten en inhoudelijke informatie in vraag-antwoord-structuur over een breed scala aan onderwerpen. Deze onderwerpen worden gegroepeerd in informatie-tegels op de website. Op de website wordt ook informatie opgenomen die meer toegespitst is op specifieke groepen professionals, zoals gemeentebestuurders/ambtenaren en artsen/hulpverleners. Daarnaast wordt geïnventariseerd of andere vormen van publiekscommunicatie effectief kunnen worden ingezet. De duiding vanuit maatschappelijk oogpunt berust primair op de inbreng vanuit de deelnemende organisaties.

De deelnemende organisaties in het Kennisplatform behouden ieder hun eigen rol en worden door de samenwerking versterkt in de vervulling van die rol. Het Kennisplatform kan desgewenst de deelnemende organisaties inhoudelijk bijstaan op het gebied van EMV en gezondheid (als voorbeeld: een GGD-medewerker inhoudelijk ondersteunen bij een lokale vraag).

Het Kennisplatform werkt mee aan verzoeken van de media om interviews op het gebied van EMV of andere informatie.

Activiteiten in 2020 tot en met 2023 en relatie met Jaarplannen

In het “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020 t/m 2023” worden de kaders voor het werkkerrein en de activiteiten van het Kennisplatform vastgelegd voor de gehele financieringsperiode januari 2020 tot en met december 2023. Het Algemeen Kader vormt de basis voor de meerjarige offerte.

De keuze en de inhoudelijke invulling van de activiteiten van het Kennisplatform worden jaarlijks uitgewerkt in Jaarplannen. Deze Jaarplannen worden opgesteld door het Bestuur van het Kennisplatform met raadpleging van de deelnemers in de Klankbordgroep. De financier stelt vast of de activiteiten van het Kennisplatform EMV binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in dit “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023” en de Jaarplannen).

De activiteiten van het Kennisplatform EMV worden ingedeeld in twee afzonderlijke themapijlers (combinaties zijn mogelijk):

1. Laagfrequente EMV (o.a. elektriciteitsvoorziening)
2. Radiofrequente EMV (o.a. telecommunicatievoorzieningen).

1. Themapijler Laagfrequente EMV

Binnen deze pijler staat blootstelling van de bevolking aan laagfrequente EMV centraal. Het gaat hierbij vooral om bronnen die gerelateerd zijn aan de elektriciteitsvoorziening, zoals hoogspanningslijnen en –kabels, schakel- en onderstations, transformatorhuisjes, distributiekabels en voorzieningen voor elektrisch vervoer. De maatschappelijke aandacht en zorg die er is voor mogelijke gezondheidseffecten van EMV van hoogspanningslijnen is in de afgelopen jaren uitgebreid naar EMV van andere bronnen en naar andere gezondheidseffecten. De in 2019 aangekondigde toekomstige veranderingen in het voorzorgbeleid zullen in de komende jaren veel vragen vanuit de samenleving opleveren. Daarnaast zijn er de komende jaren ontwikkelingen te verwachten die naar verwachting ook leiden tot meer behoefte aan informatie. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn de aanleg van nieuwe elektrische infrastructuur (noodzakelijk voor de energietransitie), de plaatsing van “nieuwe” elektrische apparaten in en om woningen (zonnepanelen, warmtepompen, inductiekookplaten, accusystemen) en de ontwikkeling/uitbreiding van laadsystemen voor elektrisch vervoer.

2. Themapijler Radiofrequente EMV

Bij blootstelling aan radiofrequente EMV gaat de aandacht vooral uit naar telecommunicatievoorzieningen (het gebruik van mobiele telefoons, basisstations voor mobiele telefonie) en naar WiFi-toepassingen. Daarnaast neemt het aantal (huishoudelijke) apparaten en gebruiksvoorwerpen dat draadloze communicatie benut in de komende jaren toe. Hierdoor stijgt het mobiele dataverkeer, waardoor mensen het idee krijgen dat ze steeds sterker en vaker worden blootgesteld. Dat uit zich onder andere in grote weerstand tegen nieuwe technologie, met name rond de uitrol van het 5G-netwerk, dat in de komende jaren gaat plaatsvinden. Elektrogevoeligheid is een onderwerp dat blijvende aandacht vraagt; vooral de uitrol van 5G is voor elektrogevoeligen een bedreiging waar niet aan te ontsnappen valt.

Overzicht van resultaten/producten binnen de basisactiviteiten:

- Website www.kennisplatform.nl. Hierop wordt alle informatie van het Kennisplatform gepubliceerd in voor iedereen begrijpelijke taal, zodat iedereen in de maatschappij dezelfde informatie krijgt en professionals de informatie rechtstreeks kunnen gebruiken richting burgers. Informatie bestaat uit:
 - o Tegels met inhoudelijke informatie per onderwerp (8 hoofdonderwerpen), in vraag-antwoord-structuur, gericht op informatievoorziening van de maatschappij in brede zin
 - o Een tegel met aanvullende inhoudelijke informatie die bedoeld is voor werkgevers en werknemers ("EMV op het werk")
 - o Een tegel met aanvullende inhoudelijk informatie die vooral bedoeld is voor bepaalde groepen professionals (bijvoorbeeld gemeenten, artsen, bepaalde specifieke beroepsgroepen) ("Voor professionals")
 - o Eerste indrukken van wetenschappelijke publicaties
 - o Korte nieuwsberichten
 - o Verslagen Klankbordgroepbijeenkomsten, jaarverslagen en jaarplannen
- Beantwoording van vragen (telefonisch en per mail). De beantwoording kan ook bestaan uit het actief doorgeleiden of doorverwijzen naar het juiste loket Meewerken aan verzoeken van media om interviews of ondersteunende informatie
- Meewerken aan cursussen en informatiebijeenkomsten.

Financiering van de activiteiten in de periode 2020 tot en met 2023

Het Kennisplatform EMV is een samenwerkingsverband waarbij financiering en inhoudelijke sturing gescheiden zijn. De deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier. De financier stelt vast of de activiteiten van het Kennisplatform EMV binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in dit "Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023" en de Jaarplannen).

Basisactiviteiten

De totale begrote kosten voor de bovengenoemde activiteiten in de periode januari 2020 tot en met december 2023 bedragen minimaal 600 k€ per jaar. Voor de financiering wordt uitgegaan van 100% financiering door de rijksoverheid (ministeries van EZK, VWS, BZK), verder te noemen "de financier".

Aanvullende activiteiten

In reactie op maatschappelijke vragen of wetenschappelijke signalering is het mogelijk dat aanvullende activiteiten worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is het organiseren van bredere maatschappelijke reflectie (dan alleen via de deelnemende partijen en Klankbordgroep) met behulp van denkgroepen. Een ander voorbeeld is bredere ondersteuning van één of meerdere deelnemers, bijvoorbeeld Antennebureau of GGD, bij de informatievoorziening vanuit die deelnemer(s). Binnen de basisactiviteiten is voorzien dat tot maximaal de helft van de inzet van het bureau wordt besteed aan het beantwoorden van vragen per telefoon of per mail (gemiddeld 2 dagen per week); mocht het afhandelen van de vragen meer capaciteit vergen dan beoogd dan geldt deze extra capaciteit eveneens als aanvullende activiteit.

Voor aanvullende activiteiten zal in overleg met de financier extra financiering worden gevraagd.

Verantwoording

Het Kennisplatform EMV legt de activiteiten jaarlijks vast in een Jaarplan, dat wordt opgesteld door het Bestuur van het Kennisplatform, gehoord hebbende de Klankbordgroep EMV. Dit Jaarplan is voorzien van een begroting op jaarbasis. Het Kennisplatform EMV zal jaarlijks niet

meer middelen inzetten dan voor dat jaar beschikbaar, eventueel aangevuld met middelen die uit “onder-uitputting” in voorgaande jaren beschikbaar zijn. De financier stelt vast of de activiteiten zoals verwoord in de Jaarplannen binnen de kaders van deze opdracht blijven.

Het Kennisplatform EMV verantwoordt de besteding naar de financier op basis van daartoe gemaakte afspraken. Jaarlijks wordt een Jaarverslag opgesteld over de activiteiten en de besteding. Zowel het Jaarplan als het Jaarverslag worden met de financier besproken.

Onafhankelijkheid Kennisplatform EMV

De onafhankelijkheid van het Kennisplatform EMV wordt als volgt geborgd.

- Het Bestuur van het Kennisplatform EMV bestaat uit van elk van de deelnemende organisaties één vertegenwoordiger, met een onafhankelijk voorzitter. Het bestuur is belast met alle voorkomende bestuurstaken en draagt zorg voor het goed functioneren van het Kennisplatform en van de daaronder ressorterende organen. De werkwijze van het bestuur wordt vastgelegd in een reglement, dat wordt opgesteld door het bestuur. Het bestuur ziet toe op het onafhankelijk functioneren van het Kennisplatform en de organen van het Kennisplatform.
- De financiering van het Kennisplatform EMV is afkomstig van de Rijksoverheid. De financiering wordt gerealiseerd door middel van een opdracht aan het RIVM om het Kennisplatform te realiseren. Het RIVM vervult hierbij een coördinerende rol in de samenwerking met Agentschap Telecom, DNV GL, GGD GHOR Nederland, TNO en ZonMw (als deelnemers in het Kennisplatform EMV vanaf januari 2020). Het platformbureau is ondergebracht bij het RIVM en maakt gebruik van de infrastructuur van het RIVM. Het RIVM heeft echter in het samenwerkingsverband dezelfde positie als de andere deelnemers. De algemeen secretaris en projectondersteuner zijn formeel medewerkers van het RIVM. De ondersteuning van het Kennisplatform door het RIVM vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het bestuur.
- De financiering en inhoudelijke sturing zijn gescheiden. De deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier. De financier stelt vast of de in de Jaarplannen voorgestelde activiteiten van het Kennisplatform EMV binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in dit “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023”. De financier stelt tevens vast of de uitgevoerde activiteiten en de besteding (zoals weergegeven in Jaarverslagen) binnen de kaders van deze opdracht blijven.

Organisatie van het Kennisplatform

Bestuur en voorzitter

Het Bestuur van het Kennisplatform bestaat uit bestuursleden van de deelnemende organisaties (strikt genomen is het Bestuur een stuurgroep). De algemeen secretaris ondersteunt het Bestuur en heeft ook de dagelijkse leiding die wordt gecoördineerd vanuit het platformbureau dat bij het RIVM is ondergebracht. Voorzitter van het Bestuur is Mr. dr. A.G.J.M. Rombouts, Lid van de Eerste Kamer en voormalig Burgemeester van 's-Hertogenbosch. Als onafhankelijk persoon mag van hem verwacht worden dat hij de verschillende partijen binnen het platform weet te verbinden. Daarnaast kan hij door zijn ervaring richting burgers de functie van boegbeeld en spreekbuis vervullen. Bovendien is de heer Rombouts vanwege zijn wetenschappelijke achtergrond in staat om aan onderzoekers de juiste vragen te stellen en waar nodig door te vragen.

Wetenschapsforum

In het Wetenschapsforum zitten vertegenwoordigers van alle deelnemende organisaties. Het is hun taak om wetenschappelijke ontwikkelingen op tijd te signaleren en correct samen te vatten. Verder zorgen zij voor de inhoudelijke voorbereiding van informatie op de website en reacties van het Kennisplatform op publicaties. Het Wetenschapsforum beantwoordt ook specifieke vragen die binnenkomen via één of meerdere deelnemende organisaties.

Communicatieforum

In het Communicatieforum zijn alle deelnemende organisaties vertegenwoordigd. Het Communicatieforum heeft binnen het Kennisplatform een centrale rol bij de signalering van maatschappelijke vragen zodat de berichten zo goed mogelijk aansluiten bij de maatschappelijke vragen. Het Communicatieforum adviseert verder over het helder formuleren van de inhoudelijke berichten.

Bijlage 1 Begroting op hoofdlijnen periode 1 januari t/m 30 september 2019

Het Kennisplatform EMV wordt gefinancierd door de rijksoverheid (verder te noemen "de financier").

De basisbegroting op hoofdlijnen is gebaseerd op het richtbedrag volgens de afspraak met de financier. Het richtbedrag is als volgt:

Basisbegroting jan. 2020 t/m dec. 2023 (jaarlijks)	€ 600.000
Totaal budget januari t/m december 2023	€ 2.400.000

Onder deze basisbegroting vallen de activiteiten die aansluiten bij de kerntaken van het Kennisplatform, de wetenschappelijke duiding en het adresseren van maatschappelijke vragen over EMV en gezondheid. In reactie op maatschappelijke vragen of wetenschappelijke signalering is het mogelijk dat aanvullende activiteiten worden uitgevoerd. Voor dergelijke aanvullende activiteiten zal in overleg met de financier aanvullende financiering worden gevraagd.

Tabel 1 **Overzicht jaarlijkse basisbegroting op hoofdlijnen voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023 (met referentie begroting op hoofdlijnen 2018)**

Posten		Begroot bedrag Jaarlijks 2020 t/m 2023 €	Referentie Begroot bedrag 2018 €
1	Bureau - Capaciteit en huisvesting - Materiële kosten bureau	160.000 2.000	230.000 20.000
2	Ondersteuning Wetenschapsforum	73.000	110.000
3	Ondersteuning Communicatieforum	40.000	70.000
4	Voorzitter vergoeding plus onkosten	24.000	24.000
5	Stichting Fonds vergoeding plus onkosten a)	--	25.000
6	Organisatiekosten Klankbordgroep EMV, denkgroepen, vergaderingen, conferenties en publicaties b)	2.000	20.000
7	Basisregeling deelnemers Kennisplatform EMV: voorbereiding en deelname bijeenkomsten en activiteiten van Kennisplatform EMV, onderlinge afstemming van berichtgeving, meewerken aan ondersteuningsvragen, voorbereiding van berichten	284.000	321.000
8	Onderhoud elektronische werkomgeving en website	15.000	10.000
9	Evaluatie Kennisplatform EMV 2015-2018	--	20.000
	Totaal Jaarlijks 2020-2023	600.000	
	Totaal 2018		850.000
	Totaal periode 2020-2023	2.400.000	

a) Door wegvallen van financiering vanuit private partijen is de Stichting als intermediair niet noodzakelijk

b) Uitgaande van 1 klankbordgroepbijeenkomst per jaar en bijeenkomsten van fora en Bestuur. Overige bijeenkomsten vallen onder aanvullende activiteiten.